

คู่มือการปฏิบัติงาน กองช่าง
องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น
อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

จัดทำโดย
นายวิทยา สูงเนิน
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการ

คำนำ

กองช่าง มีหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูล ด้านวิศวกรรม การจัดเก็บ และการทดสอบคุณภาพวัสดุงานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบการก่อสร้างงานควบคุมอาคารตามระเบียบและกฎหมาย

แผนปฏิบัติงานการก่อสร้างและซ่อมบำรุงการควบคุมการก่อสร้างและการซ่อมบำรุง และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบ ได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานด้านต่างๆ ภายในกองช่างขึ้น เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในส่วนกองช่างองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็นได้ ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันให้เกิดความถูกต้อง และรวดเร็วในการทำงาน

สารบัญ

บทนำ	หน้า
- ข้อมูลทั่วไป	๑
- ฝ่ายก่อสร้าง	๑
- ฝ่ายออกแบบควบคุมอาคาร	๒
- วัตถุประสงค์	๓
- ขอบเขต	๓
- กรอบแนวคิด	๕
- แผนผังขั้นตอนการดำเนินโครงการ	๖
- งานสาธารณูปโภค	๗
- งานออกแบบและควบคุมอาคาร	๗
- แผนผังขั้นตอนการขออนุญาตก่อสร้าง,ต่อเติม,รีโนเวทอาคาร	๘
- งานผังเมือง	๙
- แผนผังขั้นตอนการระวางชี้แนวเขต	๑๐

บทนำ

ข้อมูลทั่วไป

กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น มีหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูล ด้านวิศวกรรมการจัดเก็บและการทดสอบคุณภาพวัสดุงานออกแบบและเขียนแบบการตรวจสอบการก่อสร้างงาน ควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานแผนปฏิบัติงานการก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและ การซ่อมบำรุง และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย แบ่งส่วนราชการภายใน ออกเป็น ๒ ฝ่าย ประกอบด้วย

๑. ฝ่ายก่อสร้าง

- งานก่อสร้าง
- งานสาธารณูปโภค

๒. ฝ่ายออกแบบและควบคุมอาคาร

- งานออกแบบและควบคุมอาคาร
- งานผังเมือง

๑. ฝ่ายก่อสร้างมีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบการปฏิบัติงานก่อสร้างงานในหน้าที่และงาน สาธารณูปโภคให้เป็นไปตามกฎหมาย

๑.๑ งานก่อสร้าง มีหน้าที่เกี่ยวกับ

๑. งานก่อสร้างและบูรณะถนน
๒. งานก่อสร้างและบูรณะสภาพและโครงการพิเศษ
๓. งานระบบข้อมูลและแผนที่เส้นทางคมนาคม
๔. งานประมาณการค่าโครงการ
๕. งานควบคุมก่อสร้างอาคาร
๖. งานบริการข้อมูลและหลักเกณฑ์
๗. งานสำรวจพื้นที่
๘. งานวางผังพัฒนาเมือง
๙. งานควบคุมทางผังเมือง
๑๐. งานจัดรูปที่ดินและฟื้นฟูเมือง
๑๑. งานอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

๑.๒ งานสาธารณูปโภค มีหน้าที่เกี่ยวกับ

๑. งานด้านการก่อสร้างอาคารถนนและสิ่งติดตั้งอื่น ๆ
๒. งานวางโครงการและควบคุมการก่อสร้าง
๓. งานซ่อมบำรุงรักษาอาคารถนน
๔. งานควบคุมดูแลอาคารสถานที่
๕. งานให้คำปรึกษาแนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับงานก่อสร้าง
๖. งานควบคุมพัสดุงานด้านโยธา
๗. งานประมาณราคางานซ่อมบำรุงรักษา
๘. งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

๒. ฝ่ายออกแบบควบคุมอาคาร มีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ของงานการออกแบบควบคุมอาคารวางผังการก่อสร้างให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย

๒.๑ งานออกแบบควบคุมอาคารมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๑. งานประมาณราคา
๒. งานควบคุมการก่อสร้าง
๓. งานบริการข้อมูลและหลักเกณฑ์
๔. งานออกแบบ
๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๒ งานผังเมืองมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ

๑. สำรวจแผนที่การกำหนด/การวางผังพัฒนาเมือง งานควบคุมทางผังเมือง
๒. งานจัดรูปที่ดินและฟื้นฟูเมืองกำหนดแนวเขตที่สาธารณะเพื่อขอการครองสิทธิ์ในที่ดินสาธารณะ การบุกรุกที่ดินในที่สาธารณะร่วมกับสำนักงานที่ดินฯ
๓. งานจัดรูปที่ดินและฟื้นฟูเมืองกำหนดแนวเขตที่สาธารณะเพื่อขอการครองสิทธิ์ สาธารณะ การบุกรุกที่ดินให้เป็นที่สาธารณะ ดูแลตรวจสอบที่สาธารณะ สิ่งสาธารณูปการถนนท่อระบายน้ำเช่น
๔. การตรวจสอบการขอใช้ที่สาธารณะการครองสิทธิ์ในที่สาธารณะขออนุญาตเชื่อมต่อทาง สาธารณะการ ดำเนินคดีกับผู้บุกรุกที่สาธารณะการดูแลตรวจสอบรักษาที่สาธารณะ/สิ่งสาธารณูปก ถนน ทางเท้า คันดิน สะพาน ท่อ ระบายน้ำ
๕. งานสำรวจออกแบบเขียนแบบต่างๆ งานการก่อสร้าง โดยได้รับอนุญาตตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมฯ ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ
๖. งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

วัตถุประสงค์

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของกองช่างเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการทง หัวหน้างานและปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการจัดทำรายละเอียดของการทำงานในหน่วยงานอย่างเป็นระบบและนั้นๆ อย่าง ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายประการ เช่น การสอนงาน การตรวจสอบการทำงาน การควบคุม งาน การติดตามงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เทศบาลตำบลเจ้าพระยามีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อให้ข้าราชการและพนักงานจ้างตามภารกิจกองช่างมีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งแสดงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่างๆของกองช่าง

๒. เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานซึ่งจะช่วยให้กาางานของกองช่างได้มาตรฐานเป็นไป ตามเป้าหมายได้ผลผลิตหรือการบริการที่มีคุณภาพรวดเร็วทันตามกำหนดเวลาการทำงานอย่างปลอดภัยบรรลุด ข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

ขอบเขต

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกองช่างประกอบด้วยภารกิจที่ปฏิบัติและหน้าที่รับผิดชอบต่างๆภายในกองช่าง เกี่ยวกับงานควบคุมอาคารขอบเขตเมืองคู่มือปฏิบัติงานของกองช่างนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถใช้เป็นคู่มือการทำ งานให้บรรลุเป้าหมาย ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน

กรอบแนวคิด

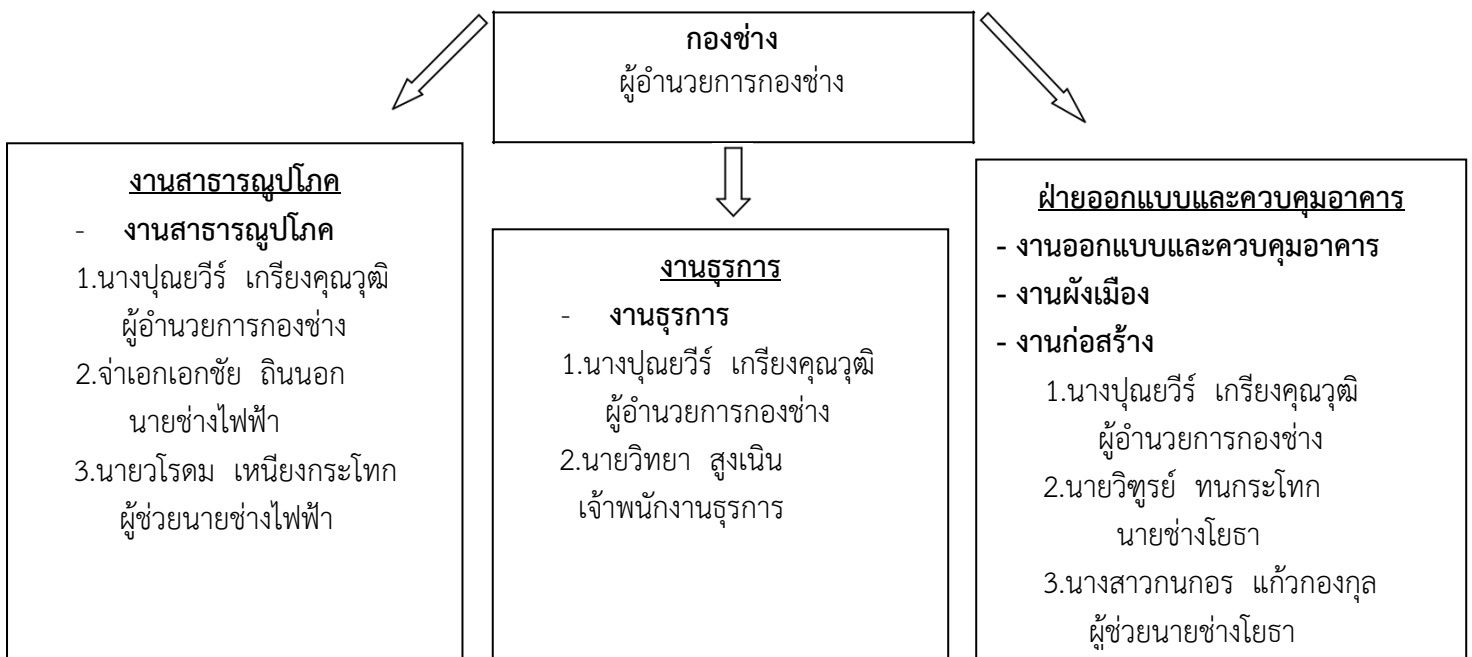
องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น เป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นขนาดปานกลาง มีประชากรอาศัย อยู่หนาแน่นพอสมควร เป็นศูนย์กลางความเจริญทั้งด้านการเกษตร เศรษฐกิจสังคม กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบล ทุ่งกระเต็น เป็นหน่วยงานที่ให้การบริการทุกด้าน งานควบคุมอาคาร ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น มีนโยบายต้องการพัฒนาให้ตำบลทุ่งกระเต็นที่น่าอยู่ มีสาธารณูปโภคครบถ้วน สมบูรณ์ มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด มีระเบียบเรียบร้อยสวยงาม ประชาชนได้รับความสะดวก มีคุณภาพชีวิต ซึ่งรวมถึงการบริการที่ดี เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดีที่สุดงานการเพื่อเจ้าหน้าที่จะได้ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ให้ประชาชนมีความพึงพอใจและมีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

ผู้รับบริการ	ความต้องการ/ความคาดหวัง
ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ อบต.ทุ่งกระเต็น	ได้รับความสะดวก รวดเร็ว ในการรับบริการ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง
ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ อบต.ทุ่งกระเต็น	ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับความพึงพอใจในรับบริการ
อบต.ทุ่งกระเต็น	อบต.ทุ่งกระเต็น สามารถจัดเก็บ ค่าธรรมเนียม สามารถควบคุม ตรวจสอบและทราบ จำนวนสิ่งปลูกสร้าง

คำจำกัดความ

- กองช่าง คือ ส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น
- นายกองค้การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น คือ เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามกฎหมายควบคุมอาคาร
- ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานควบคุมอาคาร
- ผู้อำนวยการกองช่าง คือ ผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานควบคุมอาคาร

โครงสร้างของกองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

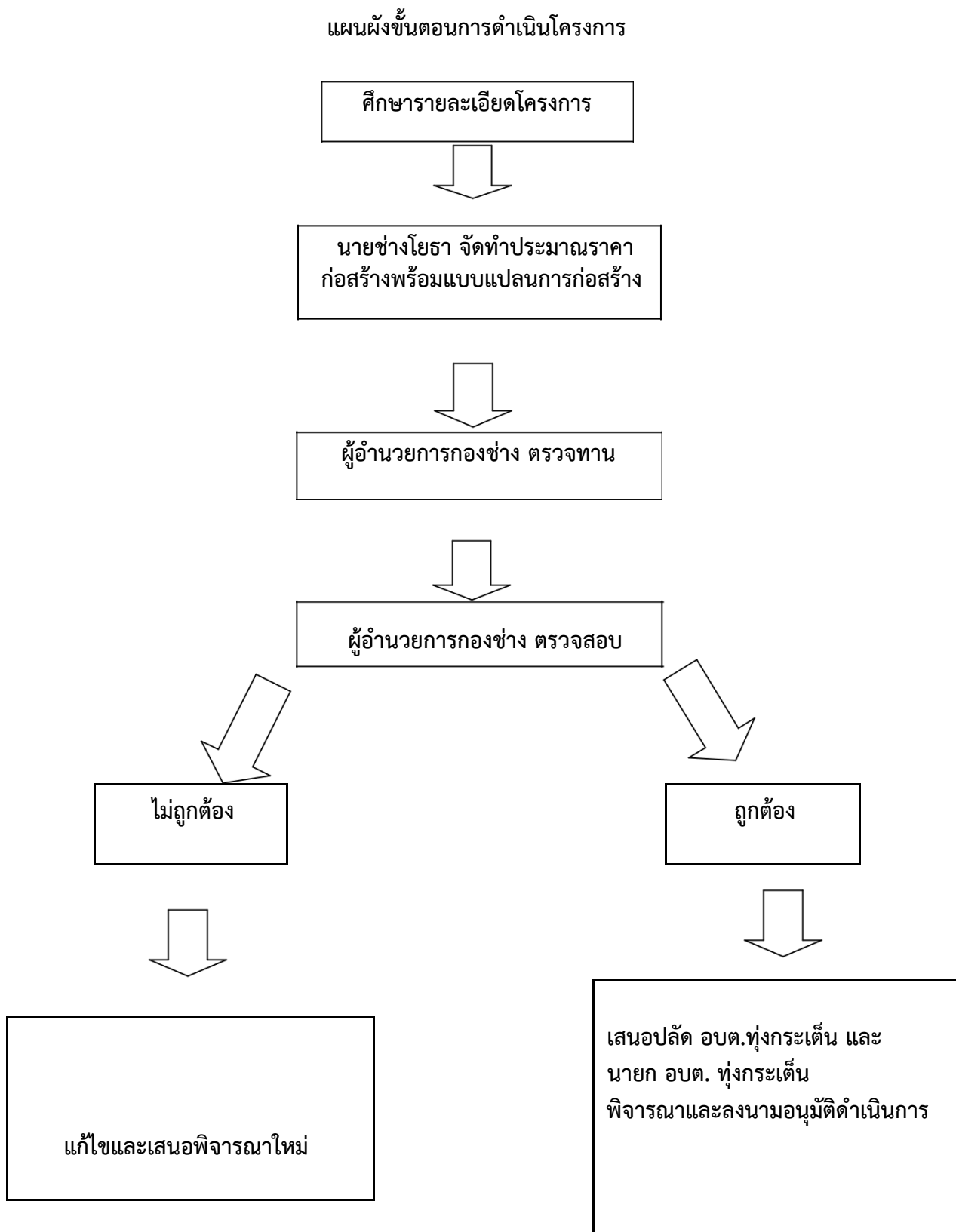

๑. ศึกษารายละเอียดโครงการที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติงบประมาณประเภทต่างๆ

๒. จัดทำประมาณราคากลาง โดยศึกษาราคาวัสดุก่อสร้างที่ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด

๓. นายช่างโยธาตรวจทานและเสนอผู้อำนวยการกองช่างตรวจสอบรายละเอียดใบประมาณราคา และแบบแปลน

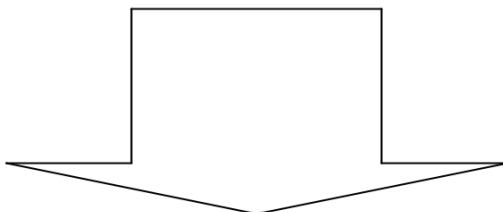
๔. เสนอปลัด อบต.ทุ่งกระเต็น และ นายก อบต.ทุ่งกระเต็น พิจารณาและลงนามอนุมัติ ดำเนินโครงการ

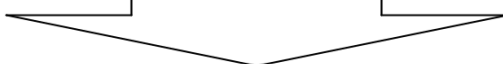
แผนผังขั้นตอน (ต่อ)

คัดลอกสำเนาเอกสารประมาณราคา พร้อม
แบบแปลนก่อสร้าง ให้กองคลังดำเนิน
จัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย

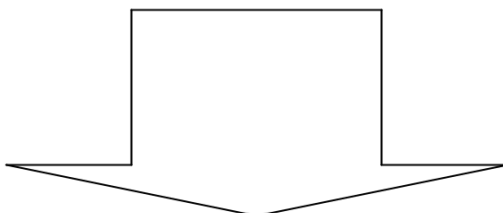

ช่างผู้ควบคุมงานลงพื้นที่ก่อสร้าง เพื่อควบคุมการ
ปฏิบัติงานของผู้รับจ้างให้เป็นไปตามแบบแปลนที่
กำหนดพร้อมทั้งจัดทำบันทึกการควบคุมงานทุกวัน

รายงานปัญหาและ
อุปสรรคให้ผู้บังคับ
บัญชาทราบ

รายงานผลการดำเนินโครงการให้ ปลัด อบต.ทุ่งกระเต็น
นายกอบต.ทุ่งกระเต็นทราบ เมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ

สรุปผลการดำเนินโครงการก่อสร้าง
รายไตรมาส รายงานปลัด อบต.ทุ่งกระเต็น
นายก อบต.ทุ่งกระเต็น ทราบ

๒.งานสาธารณูปโภค

- งานประสานสาธารณูปโภค
- งานไฟฟ้าสาธารณะ
- งานระบายน้ำ
- งานการบำรุงรักษาคูคลอง ท่อระบายน้ำ
- งานสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่และโครงการป้องกันน้ำท่วมซึ่งแผนบำรุงรักษาคูคลองสาธารณะ การแก้ไขเรื่อง ร่องเรียนเกี่ยวกับปัญหาน้ำท่วมซึ่ง การระบายน้ำและจัดตั้งงบประมาณขุดลอกคูคลอง คูน้ำ
- งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

ผู้รับบริการ		ความต้องการ/ความคาดหวัง
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งกระเต็น	หน่วยงานราชการ	มีระบบสาธารณูปโภคอย่างสมบูรณ์
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		ความต้องการ/ความคาดหวัง
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งกระเต็น	หน่วยงานราชการ	มีระบบสาธารณูปโภคอย่างสมบูรณ์

ขั้นตอนการดำเนินงานติดตั้ง/ซ่อมแซมโคมโไฟฟ้าสาธารณะ

- กรอกแบบคำร้อง ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนต.โคกสนวนบาลหรือที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน/สมาชิกเทศบาล
- ส่งคำร้อง ณ ที่ทำการ อบต.ทุ่งกระเต็น
- เจ้าพนักงานธุรการลงรับเรื่อง และเสนอต่อปลัด เทศบาล, นายก อบต.พิจารณาอนุมัติ
- ดำเนินการตามคำร้องขอที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติเรียบร้อยแล้ว

๓. งานออกแบบและควบคุมอาคาร

- งานประมาณราคา
- งานควบคุมการก่อสร้างอาคาร
- งานออกแบบและบริการข้อมูล
- งานออกแบบ งานก่อสร้างที่มีผู้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคารทุกประเภทที่ได้รับอนุญาต จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ก่อสร้างถูกต้องแบบที่รับอนุญาตการประมาณราคา ร่วมพิจารณา ก.หนด วางแผนงานงบประมาณ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมาย

ผู้บริหาร		ความต้องการ/ความคาดหวัง
ประชาชนในพื้นที่ต.โคกสนวนหน่วยงานราชการ		ความถูกต้อง รวดเร็ว
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		ความต้องการ/ความคาดหวัง
ประชาชนในพื้นที่ต.โคกสนวนหน่วยงานราชการ		ความถูกต้องรวดเร็ว

ขั้นตอนการดำเนินงานขออนุญาตก่อสร้าง/ต่อเติม/รื้อถอนอาคาร

๑. ผู้ยื่นคำร้อง ขอรับแบบฟอร์มการยื่นคำร้องได้ ณ ที่ทำการ อบต.ทุ่งกระเต็น
  ๒. ผู้ยื่นคำร้องนำแบบขอขออนุญาตก่อสร้าง/ต่อเติม/รื้อถอนอาคาร(แบบ ข.๑)
- พร้อมหลักฐานยื่นต่อเจ้าพนักงานกองช่าง อบต.ทุ่งกระเต็น เพื่อจัดทำหนังสืออนุญาตก่อสร้างอาคาร(๑.๑)

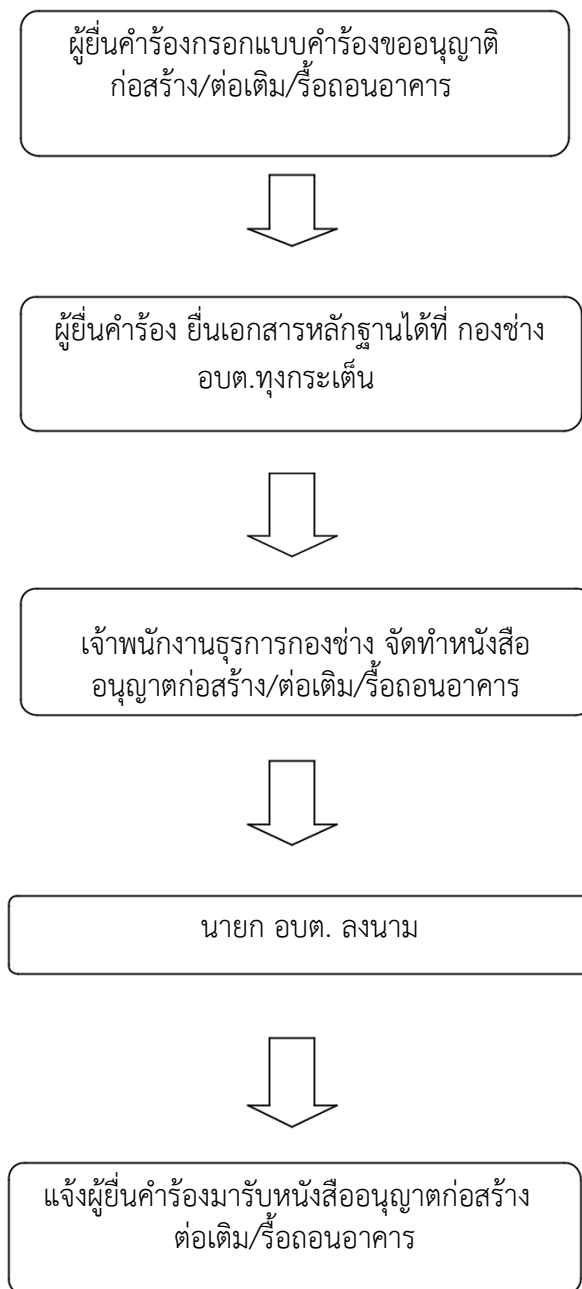
หลักฐาน

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ๑ ฉบับ
- สำเนาทะเบียนบ้าน ๑ ฉบับ
- สำเนาโฉนดที่ดิน หรือเอกสารสิทธิ์ ๑ ฉบับ

๓. เจ้าพนักงานธุรการเสนอนายก อบต.ลงนาม (กรณีนายก อบต. ไม่อยู่ประจำสำนักงาน หรือติดภารกิจ ใช้ระยะเวลาประมาณ ๑ - ๔ วัน

๓. ๔. ติดต่อผู้ยื่นคำร้องมารับหนังสืออนุญาตก่อสร้าง/ต่อเติม/รื้อถอนอาคาร

แผนผังขั้นตอนการขออนุญาตก่อสร้าง ต่อเติม รื้อถอนอาคาร

๔.งานผังเมือง

- งานสำรวจและแผนที่
  - งานวางผังพัฒนาเมือง
  - งานควบคุมทางผังเมือง
  - งานจัดรูปที่ดินและฟื้นฟูเมือง
- กำหนดแนวเขตที่สาธารณะเพื่อการขอครอบครองสิทธิในการบุกรุกที่ดินให้เป็นที่สาธารณะ ตรวจสอบที่สาธารณะสิ่งสาธารณูปการ เช่น ถนน ทางเท้า สะพาน ท่อระบายน้ำ
- งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

ผู้รับบริการ	ความต้องการ/ความคาดหวัง
ประชาชนในพื้นที่ตำบลสรรพยา หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งกระเต็น	มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัยมีขอบเขตพื้นที่ชัดเจน
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ความคาดหวัง
ประชาชนในพื้นที่ตำบลทุ่งกระเต็น หน่วยงานราชการในตำบลทุ่งกระเต็น	มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย

ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติสภาพาบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
- แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๒๓

ขั้นตอนการดำเนินงานการชี้ระวางแนวเขต/การรับรองแนวเขต

- ๑.เจ้าของที่ดินติดต่อเพื่อขอรังวัดที่ดิน
- ๒.เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์
- ๓.นายก อบต. มอบอำนาจเจ้าหน้าที่กองช่างดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง
- ๔.กรณีไม่มีการรุกกล้าที่สาธารณประโยชน์ เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้รับมอบอำนาจลงนามรับรอง
- ๕.กรณีมีการรุกกล้าที่สาธารณประโยชน์ความร่วมมือไปยังประสานความร่วมมือไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ทราบ

แผนผังขั้นตอนการชี้ระวางแนวเขต/การรับรองแนวเขต

